

Kumulativní hlasování

Zákonná oprava kumulativní - zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (ZOK)

§ 354

Určí-li tak stanovy, volí se členové orgánů společnosti kumulativním hlasováním.

§ 355

- (1) Pro účely kumulativního hlasování se počet hlasů akcionářů zjistí tak, že počet hlasů, jimiž akcionář nakládá na valné hromadě, se znásobí počtem volených členů orgánu společnosti. Jestliže se volí členové představenstva i členové dozorčí rady, zjišťuje se pro účely kumulativního hlasování počet hlasů akcionáře pro každý orgán odděleně.
- (2) Při kumulativním hlasování je akcionář oprávněn použít všechny hlasy, kterými nakládá, nebo jejich libovolný počet jen pro určitou osobu nebo pro určité osoby.
- (3) Při kumulativním hlasování se na valné hromadě hlasuje o každém členu orgánu samostatně. Při kumulativním hlasování se odevzdávají pouze hlasy pro volbu určité osoby nebo osob.
- (4) Má-li být odvolán člen orgánu společnosti zvolený kumulativním hlasováním, lze ho odvolat jen se souhlasem většiny těch, kteří hlasovali pro jeho zvolení, nebo jejich právních nástupců; to neplatí, porušil-li tento člen orgánu společnosti závažným způsobem své povinnosti.

§ 356

- (1) Při kumulativním hlasování jsou zvolené ty osoby, pro jejichž volbu byl odevzdán nejvyšší počet hlasů, bylo-li hlasováno alespoň nadpoloviční většinou všech hlasů akcionářů přítomných na valné hromadě, zjištěných pro účely kumulativního hlasování.
- (2) Jestliže získá více osob stejný počet hlasů, hlasuje se o těchto osobách znovu. Pokud mají i při opakovaném hlasování stejný počet hlasů, rozhodne se o volbě losováním.
- (3) V zápisu z valné hromady musí být uvedeno, kolika hlasy bylo hlasováno pro volbu každé navrhované osoby a jmenný seznam těch, kteří tak hlasovali.

Vysvětlení kumulativního hlasování

Podstata kumulativního hlasování na základě uvedených ustanovení ZOK spočívá v tom, že pro účely takového hlasování se počet hlasů každého akcionáře násobí počtem volených členů orgánu společnosti. Tyto hlasy pak může rozdělit libovolně mezi kandidáty, případně je odevzdat i všechny pro jediného kandidáta. Zvoleni jsou potom ti kandidáti, kteří obdrží nejvyšší počet hlasů.

Kumulativní hlasování slouží především k ochraně minoritních akcionářů. Při běžném způsobu volby členů orgánu uplatní většinový akcionář svou většinu hlasů při volbě každého jednotlivého člena orgánu a v důsledku toho obsadí celý orgán podle svých představ. Naopak při užití kumulativního hlasování dojde k proporčnímu zastoupení akcionářů v orgánu společnosti a menšinová akcionáři jsou tak chráněni tím, že mají v orgánu svého zástupce. Jedná se tedy o hlasování „spravedlivější“.

Existují dvě varianty kumulativního hlasování – současné nebo postupné hlasování. Hlasování může navíc probíhat jako veřejné nebo jako tajné. Z ustanovení ZOK vyplývá požadavek na postupné veřejné hlasování (na základě § 356 odst. 3).

Minimální počet hlasů pro jisté zvolení zástupce při využití kumulativního hlasování lze určit tak, že celkový kumulovaný počet hlasů vydělíme počtem obsazovaných míst v orgánu a zvýšíme o 1 (je potřeba mít o 1 hlas více, aby nemohla nastat rovnost hlasů). Pro jisté zvolení jednoho zástupce je tedy při daném počtu členů nutné mít následující počet hlasů (odpovídá podílu ve společnosti):

- 3 členové orgánu..... 33,33 % + 1 hlas
- 4 členové orgánu ..... 25,00 % + 1 hlas
- 5 členů orgánu..... 20,00% + 1 hlas
- 6 členů orgánu ..... 16,67 % + 1 hlas
- 7 členů orgánu..... 14,29 % + 1 hlas
- 8 členů orgánu ..... 12,50 % + 1 hlas
- 9 členů orgánu ..... 11,11 % + 1 hlas
- 10 členů orgánu ..... 10,00 % + 1 hlas

Příklad

Pro lepší demonstraci principu kumulativního hlasování je vytvořen následující příklad. V tomto příkladu bylo pro lepší představu použito reálné rozdělení akcií mezi akcionáři VHZ Šumperk a. s. Jedná se však o příklad čistě hypotetický, který nijak nepředjímá možné výsledky budoucích hlasování a rozdělení sil ve společnosti.

Číslo akcionáře	Počet akcií	% podíl ve společnosti
1	20 065	2,35
2	24 413	2,86
3	759	0,09
4	656	0,08
5	1 074	0,13
6	2 367	0,28
7	57 781	6,78
8	6 313	0,74
9	6 921	0,81
10	4 477	0,53
11	152 848	17,93
12	9 130	1,07
13	2 116	0,25
14	3 092	0,36
15	7 615	0,89
16	2 804	0,33
17	958	0,11
18	10 353	1,21
19	5 533	0,65
20	28 361	3,33
21	22 269	2,61
22	296	0,03
23	313 691	36,79
24	2 001	0,23
25	13 795	1,62
26	25 800	3,03
27	1 196	0,14
28	126 001	14,78
Σ	852 685	100,00

Z tabulky je zřejmé, že žádný z akcionářů společnosti VHZ Šumperk a. s. nemá nadpoloviční většinu. Pro získání nadpoloviční většiny je potřeba spojení nejméně dvou akcionářů. Pokud k takové dohodě nedojde, není si žádný z akcionářů jistý tím, že ve voleném orgánu (např. představenstvu) bude mít svého zástupce.

Pokud však bude použito kumulativní hlasování, je zřejmé, že:

Při počtu 6 členů představenstva

- akcionář č. 23 má dost hlasů, aby měl v představenstvu 2 zástupce (podíl > 2x 16,67 %)
- akcionář č. 21 má dost hlasů, aby měl v představenstvu 1 zástupce (podíl > 16,67 %)

Při počtu 7 členů představenstva

- akcionář č. 23 má dost hlasů, aby měl v představenstvu 2 zástupce (podíl > 2x 14,29 %)
- akcionář č. 11 má dost hlasů, aby měl v představenstvu 1 zástupce (podíl > 14,29 %)
- akcionář č. 28 má dost hlasů, aby měl v představenstvu 1 zástupce (podíl > 14,29 %)

Pokud by však například došlo k domluvě mezi akcionáři č. 23 a 28, jejich společný podíl ve společnosti by byl $36,79 + 14,78 = 51,57$ %. Při běžném způsobu hlasování by tento jejich „mírně“ nadpoloviční podíl stačil k tomu, aby si dosadily všechny členy voleného orgánu (např. představenstva) dle svých představ.

Pokud by bylo 6 členů představenstva, mohlo by být všech 6 dosazeno těmito dvěma akcionáři.

Pokud by bylo 7 členů představenstva, mohlo by být všech 7 dosazeno těmito dvěma akcionáři.

Možný výsledek při kumulativním hlasování – 6 členů představenstva

Do představenstva bylo navrženo celkem 8 kandidátů:

- kandidáti 1-6 ..... navrženi akcionáři č. 23 a 28
- kandidát 7 ..... navržen akcionářem č. 11
- kandidát 8 ..... navržen společně zbývajícími minoritními akcionáři

Číslo akcionáře	Počet akcií	% podíl ve společnosti	Počet hlasů	Kandidáti navržení akcionáři č. 23 a 28						Ostatní kandidáti		
				Kandidát 1	Kandidát 2	Kandidát 3	Kandidát 4	Kandidát 5	Kandidát 6	Kandidát 7	Kandidát 8	
1	20 065	2,35	120 390									120 390
2	24 413	2,86	146 478									146 478
3	759	0,09	4 554									4 554
4	656	0,08	3 936									3 936
5	1 074	0,13	6 444									6 444
6	2 367	0,28	14 202									14 202
7	57 781	6,78	346 686									346 686
8	6 313	0,74	37 878									37 878
9	6 921	0,81	41 526									41 526
10	4 477	0,53	26 862									26 862
11	152 848	17,93	917 088								917 088	
12	9 130	1,07	54 780									54 780
13	2 116	0,25	12 696									12 696
14	3 092	0,36	18 552									18 552
15	7 615	0,89	45 690									45 690
16	2 804	0,33	16 824									16 824
17	958	0,11	5 748									5 748
18	10 353	1,21	62 118									62 118
19	5 533	0,65	33 198									33 198
20	28 361	3,33	170 166									170 166
21	22 269	2,61	133 614									133 614
22	296	0,03	1 776									1 776
23	313 691	36,79	1 882 146	1 113 578	650 050	118 512	3	2	1			
24	2 001	0,23	12 006									12 006
25	13 795	1,62	82 770									82 770
26	25 800	3,03	154 800									154 800
27	1 196	0,14	7 176									7 176
28	126 001	14,78	756 006	447 293	267 039	41 668	3	2	1			
Σ	852 685	100,00	5 116 110	1 560 871	917 089	160 180	6	4	2	917 088	1 560 870	
Člen představenstva při kumulativním hlasování				ANO	ANO	ANO	ANO	-	-	ANO	ANO	
Člen představenstva při běžném hlasování				ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	-	-	

Z tabulky je zřejmé, že při kumulativním hlasování, při počtu 6 členů představenstva a daném rozložení sil budou 2 členové zastupovat akcionáře, kteří by při běžném hlasování nebyli schopni těsně dát dohromady nadpoloviční většinu, a tudíž by nemuseli mít v představenstvu zástupce žádného. Většinou akcionáři č. 23 a 28 mají v kumulativním hlasování dostatečný počet hlasů na to, aby si zvolili 4 členy.

Akcionář č. 11 má navíc dost hlasů na to, aby si zvolil do představenstva svého zástupce sám.

Možný výsledek při kumulativním hlasování – 7 členů představenstva

Do představenstva bylo navrženo celkem 10 kandidátů:

- kandidáti 1-7..... navrženi akcionáři č. 23 a 28
- kandidáti 8-10 ..... navrženi společně zbývajícími akcionáři

Číslo akcionáře	Počet akcií	% podíl ve společnosti	Počet hlasů	Kandidáti navrženi akcionáři č. 23 a 28							Ostatní kandidáti		
				Kandidát 1	Kandidát 2	Kandidát 3	Kandidát 4	Kandidát 5	Kandidát 6	Kandidát 7	Kandidát 8	Kandidát 9	Kandidát 10
1	20 065	2,35	140455									70 228	70 227
2	24 413	2,86	170891									85 446	85 445
3	759	0,09	5313									2 657	2 656
4	656	0,08	4592									2 296	2 296
5	1 074	0,13	7518									3 759	3 759
6	2 367	0,28	16569									8 285	8 284
7	57 781	6,78	404467									202 234	202 233
8	6 313	0,74	44191									22 096	22 095
9	6 921	0,81	48447									24 224	24 223
10	4 477	0,53	31339									15 670	15 669
11	152 848	17,93	1069936								963 650	53 143	53 143
12	9 130	1,07	63910									31 955	31 955
13	2 116	0,25	14812									7 406	7 406
14	3 092	0,36	21644									10 822	10 822
15	7 615	0,89	53305									26 653	26 652
16	2 804	0,33	19628									9 814	9 814
17	958	0,11	6706									3 353	3 353
18	10 353	1,21	72471									36 236	36 235
19	5 533	0,65	38731									19 366	19 365
20	28 361	3,33	198527									99 264	99 263
21	22 269	2,61	155883									77 942	77 941
22	296	0,03	2072									1 036	1 036
23	313 691	36,79	2195837	687 507	687 507	687 507	133 310	3	2	1			
24	2 001	0,23	14007									7 004	7 003
25	13 795	1,62	96565									48 283	48 282
26	25 800	3,03	180600									90 300	90 300
27	1 196	0,14	8372									4 186	4 186
28	126 001	14,78	882007	276 153	276 153	276 153	53 542	3	2	1			
Σ	852 685	100	5 968 795	963 660	963 660	963 660	186 852	6	4	2	963 650	963 658	963 643
Člen představenstva při kumulativním hlasování				ANO	ANO	ANO	ANO	-	-	-	ANO	ANO	ANO
Člen představenstva při běžném hlasování				ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	-	-	-

Z tabulky je zřejmé, že při kumulativním hlasování, při počtu 7 členů představenstva a daném rozložení sil budou 3 členové zastupovat akcionáře, kteří by při běžném hlasování nebyli schopni těsně dát dohromady nadpoloviční většinu, a tudíž by nemuseli mít v představenstvu zástupce žádného. Většinová akcionáři č. 23 a 28 mají v kumulativním hlasování dostatečný počet hlasů na to, aby si zvolily 4 členy.

Akcionář č. 11 má navíc dost hlasů na to, aby si zvolil do představenstva svého zástupce sám.